

Etusivu>Kanteen nostaminen>Missä ja miten?>Menettelyn kustannukset

Tämän sivun alkukielistä versiota [es](#) on muutettu äskettäin. Päivitystä suomennetaan parhaillaan.

espanja

Swipe to change

Menettelyn kustannukset

Espanja

Tältä sivulta saa tietoa oikeudenkäyntikuluista Espanjassa. Oikeudenkäyntikuluja analysoidaan tarkemmin seuraavissa tapaustutkimuksissa: PERHEOIKEUS - AVIOERO PERHEOIKEUS - HUOLTAJUUS PERHEOIKEUS - ELATUSAPU KAUPPAOIKEUS - SOPIMUKSET KAUPPAOIKEUS - VASTUU

Oikeusalan ammattilaisten palkkioiden sääntely**Asianajajat**

Espanjassa on vain yksi asianajajaluokka, joka voi toimia asianajajaliittoon hyväksymisen jälkeen kaikenlaisissa oikeudenkäynneissä ja tuomioistuimissa. Asianajajat määräävät palkkionsa kunkin ammatillisen liiton julkaisemien ohjeiden mukaisesti. Ohjeet perustuvat tiettyihin palkkiolaskujen laatimisessa sovellettaviin yleisiin perusteisiin, kuten esimerkiksi asian monitahoisuus ja suhteellisuus, joita kaikki noudattavat palkkiolaskuja toimittaessaan. Ohjeissa eritellään aina oikeudenala, jossa riita-asia käsitellään.

Kiinteät kulut**Kiinteät kulut siviilioikeudellisissa menettelyissä****Osapuolten kiinteät kulut siviilioikeudellisissa menettelyissä**

Siviilioikeudenkäynnistä annetun lain 241 §:n 1 momentin 1 kohdassa säädetään nimenomaisesti asianajajien palkkioista silloin, kun asianajajien käyttö on pakollista ja heidän palkkionsa on otettava huomioon määritettäessä oikeudenkäyntikuluja.

Siviilioikeudenkäynneistä annetussa laissa säädetään, että asianajajat vahvistavat palkkionsa ammattialansa sääntöjen mukaisesti.

Missä siviilioikeudellisen menettelyn vaiheessa kiinteitä kuluja peritään?

Päämies on aina velvollinen maksamaan asianajajansa palkkiot. Hän tietää alusta alkaen palkkioiden suuruusluokan, mutta riita-asian päätyttyä ilmoitetaan myös palkkiolaskun tarkka loppusumma. Asianajaja voi vaatia päämieheltä maksun myös käyttämällä etuoikeusmenettelyä, kuten periä ennakoita (menettelyn ollessa kesken) tai hakea palkkioiden vahvistamista tuomioistuimesta (menettelyn päätyttyä).

Käytännössä päämies maksaa yleensä ennakoon tietyn summan, minkä jälkeen odotetaan kuluja koskevan päätöksen antamista. Jos toisen osapuolen on maksettava palkkiot, asianajaja ja oikeusasianajaja esittävät palkkiolaskunsa tuomioistuimelle, ja kun palkkiolaskut on hyväksytty, vastapuoli maksaa ne.

Lain 10/2012 voimaantulon myötä on otettu käyttöön velvollisuus suorittaa oikeudenkäyntimaksu.

Mikä on oikeudenkäyntimaksu?

Kyseessä on valtion maksu, joka käyttäjien (sekä luonnollisten että oikeushenkilöiden) on maksettava tietyissä tilanteissa asian viemisestä tuomioistuimeen ja oikeudenhoitoa koskevan julkisen palvelun käyttämisestä. Maksun hallinnoinnista vastaavat valtiovarainministeriö ja julkishallinto. Mahdollisuus vaatia oikeudenkäyntimaksua tuli voimaan 1. huhtikuuta 2003. Siitä säädetään 20. marraskuuta annetulla lailla 10/2012, jota on muutettu 22. helmikuuta annetulla kuninkaallisella asetuksella 3/2013, jolla säädellään tiettyjä oikeudenhoidon sekä toksikologian ja forensisen tieteen kansallisen instituutin (*Instituto Nacional de Toxicología y Ciencias Forenses*) maksuja.

Oikeudenkäyntimaksu on suoritettava seuraavissa tapauksissa (laskutettava tapahtuma)

Lain 10/2012 1 §:ssä vahvistetaan, että oikeudenkäyntimaksu lainkäyttövallan harjoittamisesta siviilioikeudellisissa, hallinnollisissa ja työoikeudellisissa asioissa on valtion maksu, jonka suorittamista vaaditaan samalla tavalla koko Espanjan alueella mainitussa laissa vahvistetuissa tapauksissa, rajoittamatta kuitenkaan näiden tai muiden sellaisten maksujen perimistä, joita autonomiset alueet vaativat taloudellisen toimivaltansa puitteissa. Samasta laskutettavasta tapahtumasta ei peritä päällekkäisiä maksuja.

Lain 2 §:n mukaisesti laskutettava tapahtuma, josta voidaan periä oikeudenkäyntimaksu, koostuu lainkäyttövallan käyttämisestä seuraavanlaisissa prosessitoimissa:

kanteen nostaminen kaikenlaisissa vahvistavissa menettelyissä (*proceso declarativo*) ja tuomioistuimen ulkopuolisten täytäntöönpanoasiakirjojen täytäntöönpano siviilioikeudellisissa asioissa, vastakanteen laatiminen sekä alkuperäisen vetoituksen esittäminen espanjalaisessa ja eurooppalaisessa maksamismääräysmenettelyssä

konkurssihakemus velkojan vaatimuksesta (*concurso necesario*) ja lisävaatimus konkurssimenettelyissä

kanteen nostaminen hallinnollisen menettelyn aloittamiseksi

menettelyvirheeseen perustuva ylimääräinen muutoksenhaku siviilioikeudellisissa asioissa

muutoksenhaut (*apelación* ja *casación*) siviilioikeudellisissa ja hallinnollisissa asioissa

muutoksenhaut (*suplicación* ja *casación*) työoikeudellisissa asioissa

oikeuden asiakirjojen täytäntöönpanon vastustaminen.

Kenellä on velvollisuus suorittaa oikeudenkäyntimaksu?

Lain 3 §:ssä todetaan, että kuka tahansa, jota varten käytetään lainkäyttövallaa ja joka toteuttaa laskutettavan tapahtuman, on velvollinen suorittamaan oikeudenkäyntimaksun.

Yhden laskutettavan tapahtuman katsotaan toteutuneen, kun asiakirja, jolla laskutettavasta tapahtumasta muodostuva prosessitoimi toteutetaan, kattaa useita päätoimia, jotka eivät johdu samasta asiakirjasta. Tällöin oikeudenkäyntimaksu saadaan laskemalla yhteen toimista laskutettavat määrät.

Oikeudenkäyntiavustaja tai asianajaja voi suorittaa oikeudenkäyntimaksun maksuvelvollisen nimissä ja puolesta erityisesti silloin, kun tämä ei asu

Espanjassa, jotta tämän ei tarvitse hankkia verovelvollisen tunnusnumeroa ilmoitusmenettelyyn perustuvaa verotusta varten. Oikeudenkäyntiavustajalla tai asianajajalla ei ole oikeudenkäyntimaksua koskevaa verovelvollisuutta.

Poikkeustapaukset:

Poikkeukset toimen perusteella:

Kanteen nostaminen ja muutoksenhaut kelpoisuutta, lapsen ja vanhemman välistä oikeudellista sidettä, avioliittoa ja alaikäisiä koskeissa menettelyissä, joista säädetään siviiliprosessilain IV kirjan I osastossa. Oikeudenkäyntimaksu on kuitenkin suoritettava siviiliprosessilain IV kirjan I osaston IV luvussa säädellyistä menettelyistä, joita ei ole aloitettu yhteisestä sopimuksesta tai jotka toinen osapuoli on aloittanut ilman toisen suostumusta, vaikka menettelyt koskisivat myös alaikäisiä, paitsi jos pyydyt toimet koskevat yksinomaan alaikäisiä.

Kanteen nostaminen ja muutoksenhaut perusoikeuksien ja kansalaisvapauksien suojaamiseksi aloitetuissa menettelyissä ja kun on kyse vaaliviranomaisten toiminnasta.

Velallisen vapaaehtoisesti jättämä konkurssihakemus.

Virkamiesten aloittama hallinnollinen muutoksenhaku lakisääteisten oikeuksiensa puolustamiseksi.

Alkuperäisen hakemuksen esittäminen maksamismääräysmenettelyssä ja pyyntö suullisen menettelyn käyttämisestä maksukanteissa, joissa pyydetty summa ei ylitä kahtatuhatta euroa. Poikkeusta ei sovelleta näissä menettelyissä, jos vaatimuksen perustana on 7. tammikuuta annetun siviiliprosessilain 1 /2000 517 §:n mukainen tuomioistuimen ulkopuolinen täytäntöönpanoasiakirja.

Muutoksenhaut hallinnollisissa asioissa, silloin kun hallinto ei vastaa tai toimi.

Vaatumus kuluttaja-asioiden välitystuomioistuinten (*Juntas Arbitrales de Consumo*) antamien välitystuomioiden täytäntöönpanosta.

Toimet, joita selvittäjä toteuttaa konkurssipesän eduksi kauppaoikeuden tuomarin etukäteisen valtuuttamana.

Oikeuden päätöksellä tehtävät jakomenettelyt, paitsi silloin kun niitä vastustetaan tai niissä kiistellään siitä, mikä omaisuus sisältyy tai ei sisälly jakomenettelyyn. Maksua voidaan vaatia suullisesta menettelystä ja kiistanalaisesta määrästä tai määrästä, joka aiheutuu vastapuolelle kuolinpesän osituksesta tekemästä valituksesta. Jos molemmat valittavat, kumpikin maksaa osuutensa.

Poikkeukset henkilön ja aseman perusteella:

Henkilöt, joilla on oikeus saada maksutonta oikeusapua ja jotka voivat osoittaa täyttävänsä asiaa koskevassa lainsäädännössä edellytetyt vaatimukset.

Syyttäjälaitos

Espanjan valtionhallinto ja autonomisten alueiden, paikallisviranomaisten ja kaikkien näiden alaisten julkisten elinten hallinto.

Espanjan parlamentti ja autonomisten alueiden parlamentit.

Työoikeudellisissa asioissa työntekijät (sekä palkatut työntekijät että itsenäiset ammatinharjoittajat) saavat 60 prosentin vapautuksen maksusta, joka koskee muutoksenhakua (*suplicación* ja *casación*). Puolustaessaan lakisääteisiä oikeuksiaan hallinnollisissa asioissa virkamiehet saavat 60 prosentin vapautuksen maksusta, joka koskee muutoksenhakua (*apelación* ja *casación*).

Kiinteät kulut rikosoikeudellisissa menettelyissä

Osapuolten kiinteät kulut rikosoikeudellisissa menettelyissä

Asiaa säännellään rikosprosessilailla (*Ley de Enjuiciamiento Criminal*).

Jokaisella rangaistavasta teosta syytetyllä on puolustautumisoikeus, jota hän voi käyttää kaikissa menettelyissä asiasta tiedon saatuaan riippumatta siitä, onko syytetty pidätettynä, onko häneen kohdistettu muita varotoimenpiteitä tai onko hänen syytteeseen asettamisestaan päätetty, jolloin hänelle ilmoitetaan tästä oikeudesta.

Annetun oikeuden käyttämiseksi asianosaiset käyttävät oikeudenkäyntiavustajaa ja asianajajaa (*Letrado*), jotka nimetään viran puolesta, elleivät asianosaiset itse ole heitä nimenneet ja he tätä pyytävät, ja joka tapauksessa, ellei heillä ole tähän laillista pätevyyttä.

Ellei asian osapuolille ole myönnetty oikeutta maksuttomaan oikeusapuun, he ovat velvollisia maksamaan oikeudenkäyntiavustajiensa,

puolustusasianajajiensa ja tarvittaessa tietoa antavien asiantuntijoiden palkkiot sekä mahdollisten todistajien korvaukset, jos asiantuntijat ja todistajat ovat tuomion antamisen yhteydessä esittäneet palkkiovaatimuksensa ja jos tuomari tai tuomioistuin on sen hyväksynyt.

Asian käsittelyn aikana tai sen päätyttyä osapuolet eivät ole velvollisia maksamaan muita oikeudenkäyntikulua, ellei heitä ole siihen tuomittu.

Oikeudenkäyntiavustaja, jonka asian osapuolet ovat nimenneet ja joka on hyväksynyt tehtävän, on velvollinen maksamaan palkkiot asianajajille, joita päämiehet ovat puolustukseksi käyttäneet.

Maksuttomaan oikeusapuun oikeutetut voivat käyttää valitsemaansa asianajajaa ja oikeudenkäyntiavustajaa. He ovat kuitenkin tässä tapauksessa velvollisia maksamaan näiden palkkiot samaan tapaan kuin ne, joille ei ole myönnetty maksutonta oikeusapua, elleivät vapaasti valitut ammatillaiset luovu palkkioistaan maksuttomasta oikeusavusta annetun lain (*Ley de Asistencia Jurídica Gratuita*) 27 §:n säännösten mukaisesti.

Missä rikosoikeudellisen menettelyn vaiheessa kiinteitä kuluja peritään?

Päämies on aina velvollinen maksamaan oikeudenkäynnin päätyttyä annettavat palkkiolaskut. Ennakkomaksua ei ole, kun asianajaja on nimetty viran puolesta, sillä yleensä samalla vahvistetaan maksuton oikeusapu.

Viran puolesta nimetyn asianajajan (*abogado de oficio*) käyttäminen on kaikkein yleisintä. Jos päämiehelle myönnetään maksutonta oikeusapua, tämän ei tarvitse maksaa palkkiolaskua, vaan valtio vastaa siitä, ellei päämiehen taloudellisen asema parane kolmen vuoden kuluessa (yleisimmin he eivät maksa koskaan).

Oikeudellisten edustajien velvollisuus antaa tietoja

Asianosaisten oikeudet ja velvollisuudet

Päämiehensä edustajana oikeudenkäyntiavustaja on velvollinen ilmoittamaan tälle kaikista toteuttamistaan toimista.

Sikä asianajaja että oikeudenkäyntiavustaja ovat velvollisia antamaan päämiehelle tietoja tämän pyynnöstä.

Kulut

Mistä löydän tietoa kuluista Espanjassa?

Ei ole olemassa erityistä sivustoa, josta löytyisi tietoa oikeudenkäyntikuluista Espanjassa. On kuitenkin verkkosivustoja, esimerkiksi asianajajaliittojen sivut, joilla on tietoa jäsenten palkkioista.

Millä kielellä saan tietoa kuluista Espanjassa?

Tiedot ovat yleensä espanjan kielellä. Tietoa voi löytää myös autonomisten alueiden virallisilla kielillä.

Joillakin sivuilla on lisäksi joitakin tietoja englannin kielellä.

Mistä löydän tietoja sovittelusta?

Katso kohta "Sovittelu jäsenvaltioissa" ja valitse Espanja sekä kohta "Kuinka löydän sovittelijan" ja valitse Espanja.

Arvonlisävero

Miten nämä tiedot toimitetaan?

Espanjan verovirasto antaa nämä tiedot [verkkosivustollaan](#).

Mitkä ovat sovellettavat palkkiot?

Espanjan verovirasto antaa nämä tiedot [verkkosivustollaan](#).

Maksuton oikeusapu

Mitä se on ?

Espanjan perustuslain (*Constitución Española*) 119 §:n mukaan henkilöille, joiden varat katsotaan riittämättömiksi, myönnetään tiettyjä etuuksia, kuten esimerkiksi vapauttaminen asianajajan ja oikeudenkäyntiavustajan palkkioiden, asiantuntijalausunnoista johtuvien kulujen, takuiden jne. maksamisesta. Maksuton oikeusapu sisältää pääpiirteittäin seuraavaa:

ennen prosessin alkua annettava maksuton ohjaus ja neuvonta

asianajajan apu pidätetyille tai vangitulle

asianajajan ja oikeudenkäyntiavustajan käyttäminen maksutta oikeudenkäynnissä

virallisissa lehdissä julkaistavien kuulutusten ja ilmoitusten maksuton julkaiseminen menettelyn aikana

vapautus ennakkomaksujen maksamisesta muutoksenhaussa

maksuton asiantuntija-apu menettelyn aikana

maksuttomat jäljennökset, todistajalausunnot ja notaarin vahvistamat asiakirjat

80 prosentin vähennys palkkioista, joita maksetaan tietyistä notaaritoimista

80 prosentin vähennys palkkioista, joita maksetaan tietyistä kiinteistö- ja kaupparekisterin toimista.

Edellä mainittuihin vapautuksiin sisältyvät yksinomaan valtioiden rajat ylittävissä riitatapauksissa (maksuttomasta oikeusavusta 18. heinäkuuta 2005 annetulla lailla 16/2005 toteutetun uudistuksen jälkeen, jolla direktiivi 2002/8/EY pantiin täytäntöön) seuraavat:

tulkkaukspalvelut

asiakirjojen kääntäminen

matkakustannukset, jos henkilökohtainen läsnäolo on välttämätön

asianajajan ja oikeudenkäyntiavustajan käyttäminen, vaikka se ei olisi välttämätöntä, jos tuomioistuimien määrää siitä osapuolten yhtäläisen kohtelun takaamiseksi.

Kuka voi hakea maksutonta oikeusapua?

Maksutonta oikeusapua voivat yleensä hakea kansalaiset, jotka ovat panneet tai aikovat panna vireille oikeudellisen menettelyn, mutta joilla ei ole riittäviä varoja ryhtyä oikeustoimiin.

Varat katsotaan riittämättömiksi, kun luonnollinen henkilö osoittaa, että perheyksikköä kohti vuosittain laskettavat tulot ja varallisuus kokonaisuudessaan eivät ylitä kaksinkertaisesti valtion tuloindikaattoria (IPREM), joka on voimassa hakemusta esitettäessä.

Etuuden saamiseksi oikeushenkilöiden yhteisöveron veropohjan on oltava vuosittaisessa laskennassa alempi kuin kolminkertaisesti valtion IPREM-indikaattoria vastaava määrä.

Kaikissa tapauksissa otetaan huomioon myös muut ulkoiset tekijät, jotka ilmaisevat hakijan todellisen maksukyvyyn.

Luonnollisten henkilöiden osalta on vammaisuuteen tai muihin perheeseen liittyviin seikkoihin perustuvia poikkeuksia, joissa aikaisemmin mainitut tulorajat saavat ylittyä. (Valtion talousarviosta vuodelle 2009 annetun lain 28. lisäsäännöksen mukaisesti vuonna 2009 valtion IPREM-indikaattori on 7381,33 euroa vuodessa).

Maksuttomaan oikeusapuun ovat oikeutettuja erityisesti seuraavat:

Espanjan kansalaiset, muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden kansalaiset ja Espanjassa asuvat ulkomaalaiset, jotka osoittavat, ettei heillä ole riittäviä varoja ryhtyä oikeustoimiin

sosiaaliturvajärjestelmän hallinnolliset yksiköt ja yleiset palvelut

seuraavat oikeushenkilöt, jotka osoittavat, ettei niillä ole riittäviä varoja ryhtyä oikeustoimiin:

voittoa tavoittelemattomat yhteisöt

säätiöt, jotka on merkitty vastaavaan hallinnolliseen rekisteriin

työoikeusasioissa: työntekijät ja sosiaaliturvajärjestelmän piiriin kuuluvat

rikosoikeusasioissa: kaikilla kansalaisilla, myös ulkomaalaisilla, jotka osoittavat, ettei heillä ole riittäviä varoja ryhtyä oikeustoimiin, on oikeus asianajajan ja oikeudenkäyntiavustajan käyttämiseen maksutta; etuus koskee myös ulkomaalaisia, jotka eivät asu laillisesti Espanjan alueella

hallinto-oikeusasioissa: ulkomaiden kansalaisilla, jotka osoittavat, ettei heillä ole riittäviä varoja ryhtyä oikeustoimiin, on oikeus asianajajan ja

oikeudenkäyntiavustajan käyttämiseen maksutta kaikissa turvapaikkahakemusta ja ulkomaalaislakia (*Ley de Extranjería*) koskevissa menettelyissä

(hallinnolliset toimet mukaan luettuina). Etuus koskee myös ulkomaalaisia, jotka eivät asu laillisesti Espanjan alueella.

Lisätiedot

Maksuttoman oikeusavun hakemisen edellytykset

Luonnolliset henkilöt:

Perheyksikköä kohti vuosittain laskettavat tulot ja varallisuus eivät kokonaisuudessaan ylitä kaksinkertaisesti valtion IPREM-indikaattoria, joka on voimassa hakemusta esitettäessä.

Vaikka varat ylittäisivät valtion IPREM-indikaattorin kaksinkertaisesti mutta eivät nelinkertaisesti, maksuttomasta oikeusavusta vastaava komitea (*Comisión de Asistencia Jurídica Gratuita*) voi poikkeuksellisesti myöntää oikeuden maksuttomaan oikeusapuun hakijan perhetilanteen, huollettavien lasten ja perheenjäsenten lukumäärän, terveydentilan, vammaisuuden, taloudellisten velvoitteiden, oikeustoimiin ryhtymisestä johtuvien kulujen ja muiden seikkojen perusteella, ja aina kun hakija osoittaa olevansa tiettyyn kategoriaan kuuluvasta suurperheestä.

Oikeustoimiin ryhdytään omien oikeuksien ja etujen suojaamiseksi.

Oikeushenkilöt:

Yleishyödyllisiksi katsotut yhteisöt tai säätiöt, jotka on merkitty vastaavaan hallinnolliseen rekisteriin.

Yhteisöveron veropohja on vuosittaisessa laskennassa alempi kuin kolminkertaisesti valtion IPREM-indikaattoria vastaava määrä.

Kokonaisvaltaisista suojatoimenpiteistä sukupuoleen perustuvan väkivallan torjumiseksi annetun lain 1/2004 tultua voimaan tällaisen väkivallan kohteeksi joutuneilla naisilla on oikeus välittömään ja kokonaisvaltaiseen oikeusapuun kaikissa oikeudenkäynneissä ja hallinnollisissa menettelyissä (poliisitukinnat mukaan luettuina), joiden perustava syy on sukupuoleen perustuva väkivalta, tuomion lopulliseen täytäntöönpanoon asti tarvitsematta ensin toimittaa maksutonta oikeusapua koskevaa hakemusta. Tämä merkitsee sitä, ettei maksuton oikeusapu milloinkaan sulje pois oikeutta tehokkaaseen puolustukseen ja oikeussuojaan, jota uhrille on tarjottava riippumatta siitä, onko maksutonta oikeusapua koskeva hakemus esitetty, vaikka onkin otettava huomioon, että maksuton oikeusapu voidaan myöntää vasta jälkikäteen oikeudenkäynnin jo alettua, jos asianosainen osoittaa, että maksutonta oikeusapua koskevassa laissa, jota on asian osalta muutettu kokonaisvaltaisista suojatoimenpiteistä sukupuoleen perustuvan väkivallan torjumiseksi 28. joulukuuta 2004 annetun lain 1/2004 kuudennella loppusäännöksellä, ja lakiin liittyvässä asetuksessa säädetyt edellytykset oikeuden saamiseksi todella täyttyvät.

Missä tapauksessa hävinnyt osapuoli joutuu maksamaan oikeudenkäynnin kulut?

Siviiliprosessilain 394–398 §:ssä säädetään oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta siviiliasioissa.

Velvollisuuden vahvistavissa menettelyissä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kulut maksaa osapuoli, jonka kaikki vaatimukset on hylätty, ellei tuomioistuimien perustellusti katso, että tapaukseen liittyi tosiasioista tai lainsäädännöstä johtuvia vakavia epäilyksiä.

Jos vaatimusten hyväksyminen tai hylkääminen on osittainen, kumpikin osapuoli maksaa omat kulunsa ja puolet yhteisistä kuluista, ellei ole aihetta määrätä kuluja toiselle osapuolelle kohtuuttomiin oikeustoimiin ryhtymisestä.

Jos hävinnyt osapuoli veloitetaan maksamaan oikeudenkäyntikulut, tämä on velvollinen maksamaan ainoastaan siitä osasta, joka vastaa palkkiojärjestelmään kuulumattomien asianajajien ja muiden ammattilaisten kustannuksia, kokonaismäärän, joka on kunkin tällaisen päätöksen saaneen osapuolen osalta enintään kolmasosa menettelyn kustannusten määrästä: yksinomaan tätä tarkoitusta varten arvioinnin ulkopuolelle jäävien vaatimusten arvoksi vahvistetaan 18 000 euroa, ellei tuomioistuin asian mutkikkuuden vuoksi toisin määrää.

Edellä olevassa kohdassa selostettua menettelyä ei sovelleta, jos tuomioistuin katsoo oikeudenkäyntikulujen maksamiseen veloitettun osapuolen vaatimukset kohtuuttomiksi.

Kun oikeudenkäyntikulujen maksamiseen tuomittu osapuoli on oikeutettu maksuttomaan oikeusapuun, hän on velvollinen maksamaan vain vastapuolen puolustuksesta aiheutuneet kulut maksuttomasta oikeusavusta annetussa laissa erikseen määrätyissä tapauksissa.

Missään tapauksessa oikeudenkäyntikuluja ei määrätä syyttäjälaitoksen maksettavaksi oikeudenkäynneissä, joissa se on osapuolena.

Asiantuntijoiden käyttöön liittyvät kulut

Menettelyyn voi osallistua asiantuntijoita. Kaikissa ylimmissä tuomioistuimissa on tuomioistuinten käyttämä asiantuntijarekisteri.

Siviiliprosessilain 241 §:n 1 momentin 4 kohdassa mainitaan oikeudenkäyntikulujen vahvistamiseen liittyvänä erityiskäsitteenä asiantuntijapalkkiot ja muut maksut, joita on maksettava menettelyyn osallistuneille henkilöille. Tällä tarkoitetaan kustannuksia, joita on aiheutunut menettelyn ulkopuolisille henkilöille paikalle saapumisesta.

Siviiliprosessilain 243 §:ssä säädetään, että kaikissa menettelyissä ja oikeusasteissa oikeudenkäyntikulut vahvistaa menettelyssä mukana ollut tuomioistuimen kirjaaja. Vahvistamisessa ei oteta huomioon maksuja, jotka johtuvat tarpeettomista, ylimääräisistä ja lain soveltamisalan ulkopuolelle jäävistä kirjelmistä tai asiakirjoista, eikä palkkiolaskuja, joita ei ole eritelty tai joilla viitataan palkkioihin, joita riita-asiassa ei ole kertynyt maksettavaksi.

Tuomioistuimen kirjaaja alentaa palkkiojärjestelmään kuulumattomien asianajajan ja muiden ammattilaisten palkkioiden määrää, kun vaatimukset ylittävät kolmasosan menettelyn kuluista eikä oikeudenkäyntikulujen korvaamiseen tuomittu osapuolen ole vahvistettu esittäneen kohtuuttomia vaatimuksia.

Maksuihin ei sisällytetä myöskään sellaisista menettelyistä tai tapauksista johtuvia kustannuksia, joiden korvaamiseen on määrätty osapuoli, jonka ei tarvitse maksaa pääasiaan liittyviä oikeudenkäyntikuluja.

Tulkien ja kääntäjien palkkiot

Oikeaksi todistettuihin käännöksiin ja tulkkauksiin sovellettavaa virallista palkkiotaulukkoa ei ole. Tuomioistuinten hyväksymät tulkit vahvistavat vapaasti palkkionsa, joita he perivät käännöksistään, mutta he ovat velvollisia ilmoittamaan tulkaustoimistolle ja vastaavalle hallituksen valtuuskunnalle soveltamansa palkkiot. Ilmoitus on tehtävä kunkin vuoden tammikuussa.

Linkkejä

[Espanjan valtion veroviranomaiset/alv](#)

Asiakirjoja

[Espanjan selvitys maksujen avoimuutta koskevasta tutkimuksesta](#) PDF (640 Kb) [en](#)

Päivitetty viimeksi: 08/11/2019

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Näiden sivujen kansallisesta sisällöstä vastaavat jäsenvaltiot päivittävät parhaillaan sivuja Britannian EU-erosta johtuvien muutosten vuoksi. Kaikki sivut eivät välttämättä ole vielä ajan tasalla, mutta tiedot korjataan aikanaan.

Case study 1 - family law - divorce - Spain

In this case study on family law – divorce, Member States were asked to advise parties filing for divorce on litigation costs in the following situations:

Case A – National situation: a couple gets married. Later they separate and agree to a divorce.

Case B – Transnational situation: two nationals from the same Member State (Member State A) get married. The marriage is celebrated in Member State A. After the wedding, the couple moves to live and work in another Member State (Member State B) where they establish their residence. Soon afterwards the couple separates. The wife returns to Member State A while the husband remains in Member State B. The couple agree to divorce. Upon her return to Member State A, the wife immediately files for a divorce before the courts of Member State B.

Costs in Spain

Costs for court, appeals and alternative dispute resolution

Case study	Court			Appeals			Alternative dispute resolution	
	Initial costs	General costs	Other costs	Initial costs	General costs	Other costs	Is this option available for this type of case?	Costs
Case A	Initial costs.- Deposits to lawyer and legal representative, unless the party is entitled to legal aid under Law 1/1996 on legal aid. Divorce by mutual consent	These are the general costs of proceedings. These are payable by the party whose claims have all been dismissed (the principle that the losing party bears the costs), unless the case raises serious matters de facto or de jure to be clarified (Article 394(1) of the Civil Procedure Law). If the request is granted or	Experts' fees and expenses incurred in obtaining copies, attestations, notarial instruments and	The same as at first instance.	The same rule applies as at first instance.	The same rule applies as at first instance.	In Spain there is provision for mediation in family law cases, but the Autonomous Communities	In principle, the Autonomous Communities have made

	is one of the cases exempted from the requirement to pay a court fee. In contested divorce proceedings a fee is payable unless the measures requested only concern minors.	dismissed in part, each party must pay their own costs and half the joint costs. The principle that the losing party bears the costs (Article 394.2 of the Civil Procedure Law) applies in contested divorce cases.	deeds or extracts from public registers.				have jurisdiction in this matter.	provision for mediation free of charge.
Case B	Initial costs.- Deposits to lawyer and legal representative, unless the party is entitled to legal aid under Law 1/1996 on legal aid). Divorce by mutual consent is one of the cases exempted from the requirement to pay a court fee. In contested divorce proceedings a fee is payable unless the measures requested only concern minors.	These are the general costs of proceedings In contested divorce proceedings, these are payable by the party whose claims have all been dismissed (Article 394(1) of the Civil Procedure Law).	Offers of evidence, drafting of the agreement governing the termination of the marriage.	Applicants must make a prior deposit, unless they are entitled to legal aid.	The same rule applies as at first instance.	The same rule applies as at first instance.	In Spain there is provision for mediation in family law cases, but the Autonomous Communities have jurisdiction in this matter.	Those paid to the professionals used in the process [Translator's note: missing text at end]

Costs of lawyers, administrators and experts

Case study	Lawyers		Administrators.			Experts	
	Is representation compulsory?	Costs	Is representation compulsory?	Pre-judgement costs	Post-judgement costs	Is use compulsory?	Costs
Case A	They must be assisted by a lawyer and represented by a legal representative (Article 750 of the Civil Procedure Law)	An advance must be paid on fees for a lawyer and legal representative. In contested divorce proceedings post-judgment costs in respect of the losing party.	Does not represent the parties	None	None	Owing to the nature of this procedure, they are not generally used.	None
Case B	They must be assisted by a lawyer and represented by a legal representative (Article 75 of the Civil Procedure Law)	An advance must be paid on fees for a lawyer and legal representative. In contested divorce proceedings post-judgment costs in respect of the losing party.	Does not represent the parties	None	None	Owing to the nature of this procedure, they are not generally used.	None

Costs of witnesses, deposit or guarantee and other costs.

Case study	Witness compensation		Deposit		Other costs	
	Are witnesses compensated?	Costs	Does this exist? When and how is it used?	Costs	Description	Costs
	Witnesses are entitled to claim for loss or harm incurred in attending hearings from the	Part of these is included in the costs paid	No prior deposit is required		Extracts from civil status records, marriage certificates	

Case A	party that has called them (Article 375(1) of the Civil Procedure Law)			None	or certificates proving the existence of children, where relevant for their claim to entitlement (Article 777(2) of the Civil Procedure Law)	As applicable
Case B	Witnesses are entitled to claim compensation from the party that has called them for any losses incurred as a result of attending hearings (Article 375 (1) of the Civil Procedure Law)	Part of these is included in the costs	No prior deposit is required	None	Extracts from civil status records, marriage certificates or certificates proving the existence of children, where relevant for their claim to entitlement (Article 777(2) of the Civil Procedure Law)	As applicable

Costs of legal aid and other reimbursements

Case study	Legal aid			Reimbursements
	When and under what conditions is it applicable?	When is the support total?	Conditions:	Can the winning party obtain reimbursement of litigation costs?
Case A	To those who can provide evidence of insufficient financial resources for litigation (including fees of legal representative)		Parties will be deemed to have insufficient resources when they can provide evidence that all the components of their annual resources and revenue, calculated by family unit, do not exceed twice the Public Income Indicator with Multiple Effects (IPREM) applicable at the time of application.	This depends on the agreement, if any, reached with their lawyer.
Case B	To those who can provide evidence of insufficient financial resources for litigation (including fees of legal representative)		Parties will be deemed to have insufficient resources when they can provide evidence that all the components of their annual resources and revenue, calculated by family unit, do not exceed twice the Public Income Indicator with Multiple Effects (IPREM) applicable at the time of application.	This depends on the agreement, if any, reached with their lawyer.

Costs of interpretation and translation

Case study	Translation	Interpretation
	When and under what conditions is it applicable?	When and under what conditions is it necessary?
Case A		
Case B	All the foreign public or private documents necessary under the legal conditions established (translated by officially recognised sworn translator)	Interpreters for the proceedings, as necessary.

Last update: 08/11/2019

The national language version of this page is maintained by the respective Member State. The translations have been done by the European Commission service. Possible changes introduced in the original by the competent national authority may not be yet reflected in the translations. The European Commission accepts no responsibility or liability whatsoever with regard to any information or data contained or referred to in this document. Please refer to the legal notice to see copyright rules for the Member State responsible for this page.

Member States in charge of the management of national content pages are in the process of updating some of the content on this website in the light of the withdrawal of the United Kingdom from the European Union. If the site contains content that does not yet reflect the withdrawal of the United Kingdom, it is unintentional and will be addressed.

Case study 2 - family law - custody of the children - Spain

In this case study on family law — custody of children — Member States were asked to advise the plaintiff on litigation costs in the following situations:
Case A – National situation: Two people have lived together for a number of years without being married. They have a three-year-old child when they separate. A court decision gives custody of the child to the mother and visiting rights to the father. The mother sues to limit the father's visiting rights.
Case B – Transnational case, where you are a lawyer in Member State A: Two people have lived together without being married in a Member State (Member State B) for a number of years. They have a child together, but they separate immediately after the birth of the child. A decision by a court in Member State B gives custody of the child to the mother and visiting rights to the father. The mother and child move to live in another Member State (Member State A), which they are authorised to do by the court decision, and the father remains in Member State B. Some years later, the mother sues in Member State A to modify the father's visiting rights.

Costs in Spain

Costs for court, appeals and alternative dispute resolution

Case study	Court	Appeals	Alternative dispute resolution

	Initial costs	General costs	Initial costs	Is this option open for this type of case?
Case A	Initial costs: Advances paid to the lawyer (<i>abogado</i>) and the legal representative (<i>procurador</i>), unless the party is entitled to legal aid under Law 1/1996 on legal aid. If the proceeding only concerns guardianship and custody of the minor, no fee is payable (Article 4(1) of Law 10/2012).	These are the general costs of the proceedings, payable by a party which has had all its claims dismissed (Article 394(1) of the Code of Civil Procedure) after assessment of the costs.	The party lodging an appeal must make a prior deposit, unless entitled to legal aid (15th additional provision of the Organic Law on the Judiciary - LOPJ). If the proceeding only concerns guardianship and custody of the minor, no fee is payable (Article 4(1) of Law 10/2012).	The parties may agree on other visiting arrangements. This should be done through an agreement which must be notified by the Public Prosecutor and approved by a judicial authority. The parties may, by mutual agreement, ask for the proceedings to be stayed and avail themselves of mediation in accordance with Law 5/2012 of 6 July 2012. Information on the mediation services is available on the justice administration portal. In-court mediation is provided by courts free of charge.
Case B	The same as for the previous case.	Idem	Idem	Idem

Costs of lawyers, bailiffs and experts

Case study	Lawyers		Bailiffs			Experts
	Is representation compulsory?	Costs	Is representation compulsory?	Pre-judgment costs	Post-judgment costs	Is use compulsory?
Case A	The parties must be assisted by a lawyer and represented by a legal representative (Article 750 of the Code of Civil Procedure). In cases of mutual agreement, the parties may use a single lawyer and legal representative.	An advance must be paid on fees for a lawyer and legal representative. In contentious proceedings, the losing party may ultimately have to pay the costs.	No representation of the parties.	None	None	The use of certain specialists (psychologists) may be necessary. The party proposing the specialist pays, unless the court's psycho-social experts are used.
Case B	The same as for the previous case.	Idem	Idem	Idem	Idem	Idem

Costs of witness compensation, pledges or security and other relevant fees

Case study	Witness compensation		Pledge or security		Other costs
	Are witnesses compensated?	Costs	Does this exist? When and how is it used?	Costs	Description
Case A	Witnesses are entitled to claim for losses incurred in attending hearings from the party that has called them (Article 375(1) of the Code of Civil Procedure).	Part of the cost is included in the payment of costs.	No prior pledge or security is required.	None	Certificates from civil status records, such as birth of children (currently free of charge) or other documents relevant to their claim to entitlement.
Case B	Idem	Idem	Idem	Idem	Idem

Costs of legal aid and other reimbursements

Case study	Legal aid		Reimbursements	
	When and under what conditions is it applicable?	Conditions:	Can the winning party obtain reimbursement of litigation costs?	Are there occasions when legal aid expenses are reimbursed to the organisation providing the legal aid?
Case A	It applies to persons who can prove that they have insufficient finances to institute legal proceedings (for example for a lawyer and legal representative)	Lack of financial means is said to exist where the individual can demonstrate that his or her resources and income, calculated annually, from all sources and per family unit, do not exceed double the Public Index of Income (IPREM) in effect at the time of the application.	This will depend on the agreement concluded with the lawyer, if any. If no such agreement has been reached, the costs are payable by a party which has had all its claims dismissed (Article 394(1) of the Code of Civil Procedure), subject to certain exceptions. The reimbursable costs are the lawyer's fees, provided they do not exceed one third of the amount of the claim, the fees of the legal representative, and any other	

			fees, which can be reimbursed after assessment of the costs.	
Case B	The same as for the previous case.	Idem	Idem	Idem

Costs of interpretation and translation

Case study	Translation		Interpretation	
	When and under what conditions is it necessary?	What are the approximate costs?	When and under what conditions is it necessary?	What are the approximate costs?
Case B	All foreign public or private documents that may be required under conditions laid down by law (translation by an officially recognised sworn translator).	Interpreters' fees are variable.	Interpreters for the proceedings where this proves necessary. Interpreters are necessary when a person who does not speak the language has to be questioned, to make a statement or to be notified of a court decision. No fee is payable if the interpreter is requested by the court itself. Any person who speaks the language in question and who has sworn or promised to translate accurately may be appointed as interpreter. In other cases, interpreters' fees are variable.	

Last update: 08/11/2019

The national language version of this page is maintained by the respective Member State. The translations have been done by the European Commission service. Possible changes introduced in the original by the competent national authority may not be yet reflected in the translations. The European Commission accepts no responsibility or liability whatsoever with regard to any information or data contained or referred to in this document. Please refer to the legal notice to see copyright rules for the Member State responsible for this page.

Member States in charge of the management of national content pages are in the process of updating some of the content on this website in the light of the withdrawal of the United Kingdom from the European Union. If the site contains content that does not yet reflect the withdrawal of the United Kingdom, it is unintentional and will be addressed.

Case study 3 - family law - alimony - Spain

In this case study on family law – maintenance allowances – Member States were asked to advise the plaintiff on the legal costs in the following situations: Case A – National situation: Two people have lived together unmarried for a number of years. They have a three-year-old child when they separate. A court gives custody of the child to the mother. The only outstanding dispute relates to the amount of the child maintenance owed to the mother by the father for the support and education of the child. The mother sues the father.

Case B – Transnational situation, where you are a lawyer in Member State A: Two people have lived together unmarried in Member State B. They have a three-year-old child. They separate. A court in Member State B gives custody of the child to the mother. With the agreement of the father, the mother and child move to Member State A, where they establish their residence.

A dispute remains outstanding. This relates to the amount of the child maintenance owed to the mother by the father for the support and education of the child. The mother sues the father in Member State A.

Costs in Spain

Costs for court, appeals and alternative dispute resolution

Case study	Court			Appeals			Alternative dispute resolution	
	Initial costs	General costs	Other costs	Initial costs	General costs	Other costs	Is this option open for this type of case?	Costs
Case A	Initial costs: Advances paid to the party's lawyer (<i>abogado</i>) and legal representative (<i>procurador</i>), unless the party is entitled to legal aid under Law 1/1996 on legal aid.	These are the general costs of the proceedings. In a contested divorce the general costs are payable by a party which has had all its claims dismissed (Art. 394(1) of the Code of Civil Procedure). In family law, the usual practice is not to award costs for the proceedings but to split the costs, with each party paying only his or her own costs. However, in some cases a party whose claims have been	Offers of evidence, drafting of separation settlement. If expert evidence is requested, the expert must be paid. In cases of mutual agreement, payment for the drafting of the settlement is normally included in the total fees paid to the lawyer.	The party lodging an appeal must make a prior deposit, unless entitled to legal aid.	The same criterion applies as at first instance.	The same criterion applies as at first instance.	The parties may agree on a separation settlement in which they voluntarily establish the amount of maintenance. The settlement must be notified by the Public Prosecutor and approved by the court.	The costs paid to the professional staff taking part in the negotiating process.

		dismissed may be required to pay the costs. If only some of the claims submitted are successful, each party must pay only his/her own costs. If the case concerns only the payment of maintenance for a child, no costs are charged (Art. 4(1) Law 10/2012).						
Case B	The same as in the previous case	Idem	Idem	Idem	Idem	Idem	Idem	Idem

Costs for lawyers, bailiffs and experts

Case study	Lawyers		Bailiffs			Experts	
	Is representation compulsory?	Costs	Is representation compulsory?	Pre-trial costs	Post-trial costs	Is use compulsory?	Costs
Case A	The parties must be assisted by a lawyer (<i>abogado</i>) and represented by a legal representative (<i>procurador</i>) (Art. 750 Code of Civil Procedure). In the event of mutual agreement, the parties may make use of the services of a single lawyer and a single representative to submit the agreement between them.	An advance has to be paid on fees for a lawyer and legal representative. In contentious proceedings the losing party may ultimately have to pay the costs.	No representation of the parties. Not applicable in these proceedings.	None	None	Because of the nature of these proceedings there is not usually any role for experts.	None. If an expert opinion is requested, the expert must be paid, unless he/she comes from the psycho-social centre attached to the court.
Case B	The parties must be assisted by a lawyer and represented by a legal representative (Art. 750 Code of Civil Procedure). In the event of mutual agreement, the parties may make use of the services of a single lawyer and a single representative to submit the agreement between them.	An advance has to be paid on fees for a lawyer and legal representative. In contentious proceedings the losing party may ultimately have to pay the costs.	No representation of the parties. Not applicable in these proceedings.	None	None	Because of the nature of these proceedings there is not usually any role for experts.	None. If an expert opinion is requested, the expert must be paid, unless he/she comes from the psycho-social centre attached to the court.

Costs for witness compensation, pledges or security and other relevant fees

Case study	Witness compensation		Pledges or security		Other costs	
	Are witnesses compensated?	Costs	Does this exist and when and how is it used?	Costs	Description	Costs
Case A	Witnesses are entitled to obtain compensation from the party calling them for losses caused by their appearance in court (Art. 375(1) Code of Civil Procedure).	Part of the cost is included in the payment of costs.	No prior pledge or security has to be lodged.	None	Certificates from the Registry of Births, Marriages and Deaths, marriage certificates or birth certificates of children, documents on which they base their entitlement (Art. 777(2) Code of Civil Procedure).	As appropriate

Case B	Witnesses are entitled to obtain compensation from the party calling them for losses caused by their appearance in court (Art. 375(1) Code of Civil Procedure).	Part of the cost is included in the payment of costs.	No prior pledge or security has to be lodged.	None	Certificates from the Registry of Births, Marriages and Deaths, marriage certificates or birth certificates of children, documents on which they base their entitlement (Art. 777(2) Code of Civil Procedure).	As appropriate

Costs for legal aid and other reimbursements

Case study	Legal Aid			Reimbursement
	When and under which conditions does it apply?	When is full aid given?	Conditions?	Can the winning party obtain reimbursement of the litigation costs?
Case A	It applies to persons who can prove that they have insufficient finances to institute legal proceedings (for example for a lawyer and legal representative).		Lack of financial means is said to exist where the individual can demonstrate that his or her resources and income, calculated annually, from all sources and per family unit, do not exceed double the Public Index of Income (<i>Indicador Público de Renta de Efectos Múltiples</i> – IPREM) in effect at the time of the application. The Public Index of Income (IPREM) is an index used in Spain as a reference for granting allowances, scholarships, grants and the unemployment allowance, among others. It can be calculated here: http://www.iprem.com.es	The winning party can obtain reimbursement of the litigation costs if the other party is ordered to pay costs..
Case B	It applies to persons who can prove that they have insufficient finances to institute legal proceedings (for example for a lawyer and legal representative).		Lack of financial means is said to exist where the individual can demonstrate that his or her resources and income, calculated annually from all sources and per family unit, do not exceed double the Public Index of Income (IPREM) in effect at the time of the application. The Public Index of Income (IPREM) is an index used in Spain as a reference for granting allowances, scholarships, grants and the unemployment allowance, among others. It can be calculated here: http://www.iprem.com.es/	The winning party can obtain reimbursement of the litigation costs if the other party is ordered to pay costs.

Translation and interpretation costs

Case study	Translation		Interpretation	
	When and under which conditions is it necessary?	Approximate cost	When and under which conditions is it necessary?	Approximate cost
Case A				
Case B	All foreign public or private documents that may be required under conditions laid down by law (translation by an officially recognised sworn translator)	Translators set their own rates.	Interpreters for the proceedings where this proves necessary.	Interpreters set their own rates. If the interpreter is requested by the court itself, no payment is made.

Last update: 08/11/2019

The national language version of this page is maintained by the respective Member State. The translations have been done by the European Commission service. Possible changes introduced in the original by the competent national authority may not be yet reflected in the translations. The European Commission accepts no responsibility or liability whatsoever with regard to any information or data contained or referred to in this document. Please refer to the legal notice to see copyright rules for the Member State responsible for this page.

Member States in charge of the management of national content pages are in the process of updating some of the content on this website in the light of the withdrawal of the United Kingdom from the European Union. If the site contains content that does not yet reflect the withdrawal of the United Kingdom, it is unintentional and will be addressed.

Case study 4 - commercial law - contract - Spain

In this case study on commercial law – contracts — Member States were asked to advise the seller on litigation costs in the following situations:

Case A – National situation: A company delivers goods worth €20 000. The buyer does not pay the seller because it considers that the goods do not conform to what was agreed.

The seller decides to sue to obtain the full payment of the price.

Case B – Transnational situation: A company whose head office is located in Member State B delivers goods worth €20 000 to a buyer in Member State A. The contract is subject to Member State B's law and written in Member State B's language. The buyer located in Member State A has not paid the seller because it considers that the goods do not conform to what was agreed. The seller decides to sue in Member State A to obtain full payment of the price, as provided under the contract with the buyer.

Costs in Spain

Costs for court, appeals and alternative dispute resolution

Case study	Court			Appeals			Alternative dispute resolution	
	Initial costs	General costs	Other costs	Initial costs	General costs	Other costs	Is this option open for this type of case?	Costs
Case A	In principle, in the order for payment procedure laid down in Articles 812 <i>et seq.</i> of the Code of Civil Procedure (LEC) a lawyer would not be needed to file the first statement of claim, whatever the amount of the claim. In proceedings for a full judgment, a lawyer and a legal representative are required for claims exceeding €2 000. If the debtor contests the claim in an order for payment procedure, a lawyer and legal representative are required if the amount of the claim exceeds that laid down in the Code of Civil Procedure (currently €2 000). A fee is also payable which varies according to the type of procedure and the amount of the claim, provided the claim exceeds €2 000, unless the applicant is entitled to legal aid under Law 1 /1996 on legal aid.	These are the general costs of proceedings. They are payable by a party which has had all its claims dismissed (Article 394(1) of the Code of Civil Procedure).	Offers of evidence. Witness compensation. Expert opinions.	If the debtor does not contest the claim, there are practically no costs involved in the proceeding. If the debtor contests the claim the general rules apply, i.e. the party lodging an appeal must pay a fee and make a prior deposit, unless entitled to legal aid.	The same rule applies as at first instance.	The same rule applies as at first instance.	The parties may reach agreement on the amount owed without the intervention of a third party, in which case the agreement must be approved by the court, and they may reach a settlement through mediation services even if the proceeding has begun. Law 5 /2012 of 6 July 2012 on mediation in civil and commercial matters incorporates into Spanish law Directive 2008/52 /EC of the European Parliament and of the Council of 21 May 2008. This Law lays down a minimum framework for mediation without prejudice to the provisions approved by the Autonomous Communities. Under this Law, during the preliminary hearing the parties may be informed of the possibility of using mediation services to try and resolve the dispute. Depending on the nature of the case, the court may ask the parties to try and reach an agreement to end the proceeding. The parties may also ask for the proceeding to be stayed under	If an agreement is reached, 60% of the court fee is reimbursed. Mediation provided by the court is usually free of charge. Where mediation is not provided by the court, the parties are free to avail themselves of a mediator and to pay whatever fees are agreed upon. Under Law 5 /2012, whether or not the mediation leads to an agreement, the mediation costs are shared equally between the parties unless otherwise agreed.

							Article 19(4) so that they can avail themselves of mediation or arbitration.	
Case B	The same as for the previous case	Idem	Idem	Idem	Idem	Idem	Idem	Idem

Costs for lawyers, bailiffs and experts

Case study	Lawyers		Bailiffs			Experts	
	Is representation compulsory?	Costs	Is representation compulsory?	Pre-judgment costs	Post-judgment costs	Is use compulsory?	Costs
Case A	The order for payment procedure is not used unless the debtor contests the claim. For claims exceeding €2 000, representation is compulsory in proceedings for a full judgment, or in the order for payment procedure if the debtor contests the claim. In these cases the parties must be assisted by a lawyer and represented by a legal representative (Article 31 of the Code of Civil Procedure).	They vary according to the amount and procedures involved.	There is no representation.			No, but the use of experts is recommended in certain cases and is paid for by the party requesting it.	They vary according to the subject of the opinion.
Case B	The same as for the previous case		Idem			Idem	Idem

Costs for witness compensation, deposit or guarantee and other relevant costs.

Case study	Witness compensation		Pledges or security	
	Are witnesses compensated?	Costs	Does this exist? When and how is it used?	Costs
Case A	Witnesses are entitled to claim for losses incurred in attending hearings from the party that has called them (Article 375(1) of the Code of Civil Procedure).	Costs are set by the Court Clerk and according to the witness's claim (travel expenses and subsistence, etc.), which must be duly documented.	No prior pledge or security has to be lodged. Security is required only for appeals against certain decisions.	They vary according to the decision appealed. Maybe between €25 and €50.
Case B	The same as for the previous case		Idem	

Costs for legal aid and other reimbursement

Case study	Legal aid			Reimbursements			
	When and under what conditions is it applicable?	When is the support total?	Conditions:	Can the winning party obtain reimbursement of litigation costs?	When and under what conditions is it applicable?	When is the support total?	Conditions:
Case A	It applies to persons who can prove that they have insufficient finances to institute legal proceedings (including fees of lawyer, legal representative and expert).	The Legal Aid Commission determines the services for which legal aid can be granted. Aid may be requested for just one of the services provided for in the Law (e.g., legal aid).	Lack of financial means is said to exist where the individual can demonstrate that his or her resources and income, calculated annually, from all sources and per family unit, do not exceed double the Public Index of	Generally all or most of the lawyer's fees, provided they do not exceed one third of the amount of the claim, legal representative's fees and advances on these fees, and experts' fees, as the case may be, can be reimbursed after assessment of the costs.	When there is an order to pay costs to the applicant (Article 394 of the Code of Civil Procedure), following assessment of the costs by the Court Clerk.		Order to pay costs to the other party.

		g. to cover the court fee).	Income (IPREM) in effect at the time of the application.				
Case B	The same as for the previous case.	Idem		Idem		Idem	Idem

Costs of interpretation and translation

Case study	Translation		Interpretation	
	When and under what conditions is it necessary?	What are the approximate costs?	When and under what conditions is it necessary?	What are the approximate costs?
Case A	Documents submitted in a language other than Spanish (or, where applicable, the language of the Autonomous Community where the case is being heard) must be accompanied by a translation. The document can be translated privately. If one of the parties challenges that translation on the grounds that it is not accurate, giving reasons for this claim, the Court Clerk will order an official translation to be made of the disputed part of the document at the expense of the party which submitted it. If the official translation is substantially identical to the private translation, the costs must be paid by the party who challenged the translation.	They vary according to the subjectmatter to be translated.	When a person who does not speak Spanish or, as the case may be, the other official language of the Autonomous Community in which the proceeding is held, has to be questioned, to make a statement or to be notified of a court decision, any person who speaks the language in question and who has sworn or promised to translate accurately may be appointed as interpreter.	The costs depend on whether or not a professional interpreter is used.
Case B	Idem	Idem	Idem	Idem

Last update: 08/11/2019

The national language version of this page is maintained by the respective Member State. The translations have been done by the European Commission service. Possible changes introduced in the original by the competent national authority may not be yet reflected in the translations. The European Commission accepts no responsibility or liability whatsoever with regard to any information or data contained or referred to in this document. Please refer to the legal notice to see copyright rules for the Member State responsible for this page.

Member States in charge of the management of national content pages are in the process of updating some of the content on this website in the light of the withdrawal of the United Kingdom from the European Union. If the site contains content that does not yet reflect the withdrawal of the United Kingdom, it is unintentional and will be addressed.

Case study 5 - commercial law - responsibility - Spain

In this case study on commercial law – liability – Member States were asked to advise the customer on litigation costs in the following situations:

Case A – National situation: A manufacturer of heating equipment delivers a boiler to a plumber. The plumber sells the boiler to a customer and installs it in the customer's house. The house catches fire shortly afterwards. Each one of the parties involved (manufacturer of heating equipment, plumber, final customer) is insured. The origin of the fire is contested. Nobody wants to compensate the customer.

The customer decides to bring proceedings to obtain full compensation from the heating manufacturer, the plumber and the insurance companies.

Case B – Transnational situation: A manufacturer of heating equipment in Member State B delivers a boiler to a plumber in Member State C. The plumber sells the boiler to a customer and installs it in the customer's house in Member State A. The house catches fire shortly afterwards. Each one of the parties involved (manufacturer of heating equipment, plumber, final customer) is insured by an insurance company in that party's own Member State. The origin of the fire is contested. Nobody wants to compensate the customer.

The customer decides to bring proceedings in Member State A to obtain full compensation from the heating manufacturer, the plumber and the insurance company in Member State A.

Costs in Spain

Costs for courts, appeals and alternative dispute resolution

Case study	Court			Appeals			Alternative dispute resolution
	Initial costs	General costs	Other costs	Initial costs	General costs	Other costs	Is this option open for this type of case?
Case A	Initial costs: Advances paid to the party's lawyer (<i>abogado</i>) or legal representative (<i>procurador</i>), and in general payment of fees depending on the type of proceeding and the amount claimed, provided that it exceeds €2 000, unless the	These are the general costs of the proceedings. They are payable by a party which has had all its claims dismissed (Art. 394 (1) of the Code of Civil Procedure).	Offers of evidence: - Compensation for witnesses - Expert opinions	The party lodging an appeal must make a prior deposit, unless entitled to legal aid.	The same rule applies as at first instance.	The same rule applies as at first instance.	The parties may reach agreement on the amount owed without the intervention of a third party, in which case the agreement must be approved by the court, and they may reach a settlement by means of mediation even if the proceeding has begun.

	party is entitled to legal aid under Law 1/1996 on legal aid.						
Case B	The same as for the previous case	Idem	Idem	Idem	Idem	Idem	Idem

Costs for lawyers, bailiffs and experts

Case study	Lawyers	Costs	Bailiffs	Experts
	Is representation compulsory?		Is representation compulsory?	Is use compulsory?
Case A	When the amount claimed exceeds €2 000, the parties must be assisted by a lawyer and represented by a legal representative (Art. 31 of the Code of Civil Procedure).	Vary depending on the amount of the claim and the type of proceedings.	No representation of the parties.	The use of experts is advisable (valuation of loss); an expert opinion is paid for by the party requesting it.
Case B	The same as in the previous case	Idem	Idem	Idem

Costs for witness compensation, pledge or security and other relevant fees

Case study	Compensation for witnesses	Costs	Pledge or security
	Are witnesses compensated?		Does this exist and when and how is it used?
Case A	Witnesses are entitled to obtain compensation from the party calling them for losses caused by their appearance in court (Art. 375(1) Code of Civil Procedure).		No prior pledge or security has to be lodged.
Case B	The same as in the previous case		Idem

Costs for legal aid and other reimbursements

Case study	Legal Aid	Reimbursement
	When and under which conditions does it apply? When is full aid given? Conditions	Can the winning party obtain reimbursement of the litigation costs?
Case A	It applies to persons who can prove that they have insufficient finances to institute legal proceedings (for example for a lawyer and legal representative).	This will depend on the agreement concluded with the lawyer, if any. Generally speaking, a considerable part or indeed all of the lawyer's fee will be refunded, provided that this does not exceed one third of the amount of the claim. Fees and advance payments to the party's legal representative and expert's fees (where applicable) can be reimbursed after assessment of the costs.
Case B	The same as for the previous case	Idem

Translation and interpretation costs

Case study	Translation	Interpretation
	When and under which conditions is it necessary? Approximate costs?	When and under which conditions is it necessary? Approximate costs
Case A	Documents submitted in a language other than Spanish (or, where applicable, the language of the Autonomous Community where the case is being heard) must be accompanied by a translation. The document can be translated privately; if one of the parties challenges that translation on the grounds that it is not accurate, giving reasons for this claim, the Court Clerk will order an official translation to be made of the disputed part of the document at the expense of the party which submitted it. If the official translation is substantially identical to the private translation, the costs must be paid by the party who challenged the translation.	Variable When a person must take part in proceedings to be questioned, to make a statement or to be notified personally of a decision, and he/she does not know Spanish or, where appropriate, the other official language of the Autonomous Community where the case is being heard, any person who speaks the language in question and who has sworn or promised to translate accurately may be appointed as interpreter.
Case B	Idem	Idem Difficult to determine in advance.

Last update: 08/11/2019

The national language version of this page is maintained by the respective Member State. The translations have been done by the European Commission service. Possible changes introduced in the original by the competent national authority may not be yet reflected in the translations. The European

Commission accepts no responsibility or liability whatsoever with regard to any information or data contained or referred to in this document. Please refer to the legal notice to see copyright rules for the Member State responsible for this page.

Member States in charge of the management of national content pages are in the process of updating some of the content on this website in the light of the withdrawal of the United Kingdom from the European Union. If the site contains content that does not yet reflect the withdrawal of the United Kingdom, it is unintentional and will be addressed.